

Förord

Frågan om grannlands-tv har en lång historia, förankrad som den är i tanken om språkförståelse mellan de nordiska folken och en gemensam nordisk kultur. En historia som går tillbaka till 1950-talet med Nordvisionens tillkomst för att 20 år senare präglas av en tidvis hätsk debatt om en nordisk TV-satellit. 'Nordsat' blev en långdragen och komplicerad fråga med många turer och slutligen försvann den från dagordningen 1988. Men samarbetet inom Nordvisionen, som förra året passerade 50 år, står starkare än kanske någonsin tidigare.

Drömmen om en grannlands-tv där vi alla kan se varandras tv-program har dock levt vidare på den kulturpolitiska agendan. En dröm som inte har kunnat förverkligas på grund av en rad hinder – först tekniska, därefter upphovsrättsliga och nu senast kommersiella. Allt eftersom försvinner hinder och nya uppstår – tongivande aktörer varierar. I kampen mellan drivkrafter som teknologiska landvinningar, marknaden och politiken blir dock – det säger erfarenheten – den politiska viljan avgörande!

Sådana frågor stod i fokus i september 2008 när *Nordiskt Kulturforum* inbjöd berörda aktörer till ett samtal om grannlands-tv i digitaliseringens tidevarv – med ett framåtblickande perspektiv och en konstruktiv hållning. Detta kulturforum arrangerades av Nordiska Ministerrådet i samarbete med Nordvisionssekretariatet, Union of Broadcasting Organizations, Copy-Dan och Nordicom. Redan tidigt i diskussionerna framkom ett önskemål om att dokumentera konferensens innehåll för spridning till vidare kretsar.

Det är min förhoppning att denna publikation skall bidra till ökad kunskap och klagörande svar på de frågor som idag kan ställas om grannlands-tv i Norden och därmed ge ett fruktbart bidrag till debatten. Konferensens inlägg har kompletterats med en översikt över dagens TV-landskap i Norden. Den är hämtat från den senaste utgåvan av Nordicoms *The Nordic Media Market 2009*. Avslutningsvis återges också deklARATIONEN för nordisk språkpolitik.

Till sist ett stort tack till alla som har bidragit med texter baserade på muntliga anföranden och till Nordiska Ministerrådet som har bidragit till finansieringen av rapporten.

Göteborg i februari 2009

Ulla Carlsson

Direktör

Nordicom

Göteborgs universitet

